

2008. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšana — aģentūru darbība, finanšu pārvaldība un kontrole

Eiropas Parlamenta 2010. gada 5. maija rezolūcija par 2008. gada budžeta izpildes apstiprināšanu — ES aģentūru darbība, finanšu pārvaldība un kontrole (2010/2007(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 15. oktobra ziņojumu Eiropas Parlamentam par paveikto darbu attiecībā uz lēmumiem par 2006. gada budžeta izpildi (COM(2008)0629) un Komisijas dienestu darba dokumentu (SEC(2008)2579),
 - ņemot vērā Komisijas 2008. gada 11. marta paziņojumu „Eiropas aģentūras – turpmākā virzība” (COM(2008)0135),
 - ņemot vērā 2008. gada 21. oktobra rezolūciju par stratēģiju regulatīvo aģentūru institucionālo aspektu noteikšanai nākotnē¹,
 - ņemot vērā Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam²,
 - ņemot vērā Komisijas 2002. gada 19. novembra Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2343/2002 par pamata Finanšu regulu struktūrām, kas minētas 185. pantā Padomes Regulā (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002,³ un it īpaši tās 96. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 5/2008 par rezultātu sasniegšanu Eiropas Savienības aģentūrās,
 - ņemot vērā Parlamenta 2009. gada pētījumu par Savienības aģentūrām paredzētu kopēju pakalpojumu lietderību un iespējām,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A7-0074/2010),
- A. tā kā šajā rezolūcijā ir iekļauti horizontāli konstatējumi, kas attiecas uz visām struktūrām Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 185. panta izpratnē un kas ir daļa no lēmuma par budžeta izpildes apstiprināšanu saskaņā ar Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2343/2002 96. pantu un Parlamenta Reglamenta VI pielikuma 3. punktu;
- B. tā kā atbilstīgi ES likumdevēja pieņemtajiem lēmumiem pēdējos gados aģentūru skaits ir palielinājies nebijušā apmērā un šis process ir ļāvis dažus Komisijas uzdevumus veikt kā ārpalpojumu un uzticēt aģentūrām papildu uzdevumus, brīžiem radot risku, ka tas līdzinās Savienības administrācijas saskaldīšanai, kas kaitē pienākumu veikšanai;

¹ OV C 15 E, 21.1.2010., 27. lpp.

² OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

³ OV L 357, 31.12.2002., 72. lpp.

- C. tā kā, ņemot vērā iepriekš minēto Komisijas 2008. gada 11. marta paziņojumu, Parlaments, Padome un Komisija ir atsākuši projektu par vienotu pamatprincipu noteikšanu attiecībā uz aģentūrām un 2009. gadā ir izveidojuši iestāžu darba grupu;
- D. tā kā Kopienas finansējums decentralizētajām aģentūrām (izņemot slēgto Eiropas Rekonstrukcijas aģentūru) laikposmā no 2000. līdz 2010. gadam ir palielinājies par aptuveni 610 %, proti, no EUR 94 700 000 līdz EUR 578 874 000, savukārt darbinieku skaits — par aptuveni 271 %, proti, no 1219 līdz 4794 darbiniekiem; tomēr atzīmē, ka decentralizēto aģentūru skaits ir palielinājies no vienpadsmit 2000. gadā līdz divdesmit deviņām 2010. gadā, kas atbilst attiecīgi 0,102 % no kopējā ES budžeta 2000. gadā un 0,477 % 2010. gadā;

I. Kopējie finanšu pārvaldības uzdevumi

Darbības apropriāciju pārņemšana un atcelšana

1. norāda, ka Revīzijas palāta vairākām aģentūrām ir konstatējusi augstu pārņemto un anulēto darbības apropriāciju līmeni 2008. finanšu gadā; uzsver, ka šī situācija bieži liecina par aģentūru resursu plānošanas sistēmas trūkumiem; tāpēc uzskata, ka šīm aģentūrām jāīsteno:
 - efektīva līgumos noteikto termiņu plānošanas un kontroles sistēma;
 - riska novērtēšanas procedūra attiecībā uz savām darbībām, lai pēc tam varētu tās rūpīgi uzraudzīt;
 - diferencēto apropriāciju sistēma turpmāko gadu budžetos attiecībā uz dotācijām, lai novērstu apropriāciju atcelšanu turpmākajos finanšu gados;
2. turklāt norāda, ka dažām aģentūrām bija grūti tikt galā ar ievērojami lielāku budžetu; tāpēc vēlas zināt, vai — ņemot vērā jauno darbību īstenošanai nepieciešamo laiku — atbildīgāka nebūtu rīcība, ja turpmāk budžeta lēmējinstādes izsvērtāk pieņemtu lēmumus par dažu aģentūru budžeta palielināšanu; ņemot to vērā, aicina aģentūras, kuras bieži izjūt šo problēmu, sniegt plašāku informāciju par nākotnē paredzamo saistību īstenojamību;

Naudas līdzekļu uzkrājumi

3. pieņem zināšanai, ka daudzām aģentūrām pastāvīgi ir lieli naudas līdzekļu uzkrājumi; prasa Komisijai un aģentūrām izstrādāt iespējamus risinājumus, kā samazināt naudas līdzekļu uzkrājumu apmēru līdz pieņemamam līmenim; šajā sakarībā aicina Komisiju apsvērt arī alternatīvus, kopīgus plānus efektīvai uzkrāto naudas līdzekļu pārvaldībai un izstrādāt priekšlikumus, kā mainīt strukturālos pamatnosacījumus, lai nodrošinātu naudas līdzekļu uzkrājumu efektīvu pārvaldību; taču atzīmē, ka aģentūras saņem maksājumus pēc tam, kad atļautais darbs ir pabeigts un par to ir samaksāts (piemēram, referentu veiktie darbi), un tāpēc zināmi naudas līdzekļu uzkrājumi katrā tādā gadījumā ir ļoti svarīgi;

Iepirkuma procedūru nepilnības

4. pauž nožēlu par to, ka Revīzijas palāta atkal ir atklājusi nepilnības vairākās aģentūrās veiktajās iepirkuma procedūrās; it īpaši pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka 2008. gadā, no vienas puses, pirms procedūras sākšanas nav bijusi iepriekš aplēsta iepirkuma vērtība un, no otras puses, ir atklātas atkārtotas un ievērojamas nepilnības līgumu

uzraudzībā un iepirkuma plānošanā; uzsver, ka šis stāvoklis atklāj ļoti neveiksmīgu sadarbību starp attiecīgo aģentūru iesaistītajām struktūrvienībām;

Cilvēkresursi

5. pauž bažas, ka Revīzijas palāta dažās aģentūrās atkal konstatējusi nepilnības saistībā ar darbinieku pieņemšanas procedūru plānošanu un īstenošanu; īpaši uzsver, ka jāsamazina atšķirība starp aizpildītajām amata vietām un aģentūras amatu sarakstā paredzētajām amata vietām; atzīst, ka ir grūti īstenot ES Civildienesta noteikumus, it īpaši decentralizētajās aģentūrās; aicina aģentūras arī nodrošināt lielāku pārredzamību un diskriminācijas nepieļaušanu, izvērtējot ārējās un iekšējās kandidatūras;

Mītnes līgums

6. norāda, ka aģentūru un uzņēmējvalstu noslēgtajos mītnes līgumos bieži ir nepilnības un tie pakāpeniski rada darba efektivitātes problēmas (piemēram, augstas transporta izmaksas, lai dotos uz aģentūru, problēmas aģentūras īrētajās ēkās, darbinieku sociālās integrācijas problēmas, personāla sociālā integrācija); tāpēc prasa, lai uzņēmējvalstis pēc tam, kad Padomē pieņemts lēmums par aģentūras mītnes atrašanās vietu, iesniedz detalizētākus un aģentūrām izdevīgākus mītnes līgumus; atbalsta arī iespējamu aģentūras mītnes vietas maiņu, ja šo mītnes līgumu dēļ darbība ir neefektīva; prasa iestāžu darba grupai, kas risina aģentūru jautājumus, nodarboties ar šo problēmu un, iespējams, noteikt kopīgus mītnes līgumu standartus;

Iekšējā revīzija

7. nav gatavs pieņemt to, ka aģentūras darbā pieņem pagaidu darbiniekus, lai viņi veiktu par konfidencialām uzskatāmas finansiālās funkcijas;
8. aicina aģentūru valdes ņemt vērā un pēc tam īstenot Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta ieteikumus, lai ātri veiktu nepieciešamos pasākumus konstatēto trūkumu novēršanai;
9. uzskata, ka Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes 2006. gadā izveidotā revīzijas komiteja sniedz būtisku atbalstu valdei, nodrošinot, ka Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta un Iestādes iekšējās revīzijas potenciāls tiek pareizi izmantots un ka valde un izpilddirektors to pienācīgi ņem vērā; tāpēc uzskata, ka šī Iestādes revīzijas komiteja varētu būt paraugs citām aģentūrām;

II. Aģentūru pārvaldība

Aģentūru pamatojums

10. norāda, ka dažu aģentūru kompetences jomas ir stipri līdzīgas; tāpēc aicina iestāžu darba grupu, kas risina aģentūru jautājumus, apsvērt to tuvināšanas iespēju, proti, dažu aģentūru apvienošanu;
11. turklāt norāda, ka mazajās aģentūrās (ar darbinieku skaitu, kas mazāks par 75, piemēram, Eiropas Policijas akadēmija, Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra un Eiropas GNSS uzraudzības iestāde) efektivitāte ir būtiski ierobežota; tāpēc aicina iestāžu darba grupu, kas risina aģentūru jautājumus, apsvērt iespēju noteikt aģentūras

pastāvēšanas „kritisko masu” un izvērtēt iespēju organizēt kopējus pakalpojumus, piemēram, palīdzību konkursa procedūrās, palīdzību cilvēkresursu procedūrās un palīdzību budžeta pārvaldības procedūrā;

Disciplinārās procedūras

12. atgādina, ka Parlaments rezolūcijās par 2006. un 2007. gada budžeta izpildes apstiprināšanu aicināja aģentūras apsvērt kopējas disciplinārlietu padomes izveidi; norāda, ka joprojām ir grūti īstenot šo projektu, it īpaši tāpēc, ka starp darbiniekiem ar attiecīgu amata pakāpi nav viegli atrast disciplinārlietu padomes locekļus; tomēr aicina aģentūru, kas koordinē aģentūru tīklu, izveidot tādu darbinieku tīklu, kuriem ir nepieciešamā amata pakāpe, lai kļūtu par disciplinārlietu padomes locekli;

Aģentūras valde

13. konstatē, ka lielākajai daļai aģentūru, uz kurām attiecas 2008. gada budžeta izpildes apstiprināšana, valdē ir pārstāvis no katras dalībvalsts; it īpaši uzskata, ka nemainīgās mazo aģentūru pārvaldības izmaksas nevar dēvēt par mazām, kā tas ir, piemēram, Eiropas Policijas akadēmijā, kuras valdē ir 27 locekļi un kurā nodarbināti tikai 24 darbinieki (2008. finanšu gada sākumā), vai Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūrā, kuras valdē ir 84 locekļi un kurā nodarbināti 64 darbinieki (2008. finanšu gadā);

14. prasa, lai ES aģentūru valdes nodrošina uzdevumu un resursu (gan finanšu, gan cilvēkresursu) plānošanas maksimālu saskaņotību, ieviešot budžeta līdzekļu sadali pēc darbības jomām (*ABB*) un pārvaldību pēc darbības jomām (*ABB/ABM*), kā arī uzsver, ka uz aģentūrām attiecas pareizas finanšu pārvaldības princips un budžeta disciplīna;

15. tāpēc aicina iestāžu darba grupu, kas risina aģentūru jautājumus, apsvērt iespēju paredzēt Komisijai tādu pārstāvību, kas, valdei balsojot, ļautu bloķēt lēmuma apstiprināšanu, lai būtu iespējams pieņemt aģentūras situācijai atbilstošus tehniskus lēmumus;

Aģentūras direktora loma

16. aicina iestāžu darba grupu, kas risina aģentūru jautājumus, apsvērt, kādas īpašības un kompetences vajadzīgas aģentūras direktora funkciju efektīvai veikšanai, un kopš aģentūras izveides piesaistīt ES budžeta noteikumu speciālistus;

Komisijas loma

17. aicina Komisiju vairāk censties sniegt visu nepieciešamo administratīvo palīdzību salīdzinoši mazām aģentūrām un it īpaši — jaunizveidotām aģentūrām;

III. Darbība

18. uzstāj, ka aģentūrām jā sagatavo daudzgadu darba programmas saskaņā ar Savienības daudzgadu stratēģiju attiecīgajā jomā; uzskata, ka, plānojot gada darba programmu, tajā jānosaka *SMART* mērķi un *RACER* rādītāji, lai novērtētu paveikto; uzsver, ka darba programmai arī jāiekļaujas budžeta lēmējinstītūcijas apstiprinātajā aģentūras budžetā; tāpēc aicina aģentūras apsvērt Ganta diagrammas ieviešanu aģentūru visu pamatdarbību plānošanā, lai ātri varētu noteikt, cik daudz laika katrs darbinieks pavada, strādājot pie konkrēta projekta, un sekmētu uz rezultātu gūšanu orientētu pieeju;

19. pozitīvi vērtē Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes ieviesto riska novērtēšanas procedūru, kura jau 2009. gadā varētu būt uzlabojusi Iestādes zinātniskās un administratīvās darbības un devusi iespēju tās precīzāk uzraudzīt; tāpēc aicina citas aģentūras izmantot minētās iestādes labo praksi;
20. par labu praksi uzskata iniciatīvu, ko ierosinājusi Eiropas Vides aģentūra, kas savas darbības stimulēšanai ir izveidojusi integrētu pārvaldības kontroles sistēmu, kurā apvienotas dažādas pārvaldībai paredzētas lietojumprogrammas, dodot iespēju Aģentūras vadībai uzraudzīt savu projektu virzību un resursu izmantošanu reālajā laikā; precīzē, ka minētajā integrētajā pārvaldības kontroles sistēmā ir apvienotas šādas lietojumprogrammas:
- i) finanšu lietojumprogrammas, kas sniedz informāciju par saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju izlietojuma līmeni;
 - ii) lietojumprogramma darbinieku karjeras izaugsmes pārvaldībai, ar kuras palīdzību iespējams apstiprināt atbilstību starp amata vietu aprakstiem, atsevišķo darbinieku veikumu un koriģējošu pasākumu ieviešanu;
 - iii) darba laika uzskaites sistēma;
 - iv) publikāciju pārvaldības sistēma, kas katru produktu sasaista ar kādu darba programmas pasākumu;
21. par labu praksi uzskata iniciatīvu, ko ierosinājis Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds, kurš izstrādājis savas sniegtās informācijas uzraudzības sistēmu; īpaši uzsver, ka sistēmas mērķis ir novērtēt konkrētām iestādēm nosūtītās Fonda informācijas izmantošanu un šīs informācijas ietekmi uz lēmumu pieņemšanu Savienības iestāžu un sociālo partneru līmenī;
22. uzsver, ka ir svarīgi budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā sākt novērtēt aģentūru darbību un šos novērtējumus darīt pieejamus Parlamenta kompetentajai komitejai, kura pārzina attiecīgo aģentūru darbību; tāpēc aicina Revīzijas palātu iztirzāt šo jautājumu savos nākamajos ziņojumos par aģentūrām;
23. ņemot to vērā, aicina aģentūras nākamajam Revīzijas palātas ziņojumam pievienojamajā tabulā salīdzināt veikumu tajā finanšu gadā, kuram jāapstiprina budžeta izpilde, ar veikumu iepriekšējā finanšu gadā, lai budžeta izpildes apstiprinātājiestāde varētu efektīvāk novērtēt aģentūru darbību no gada gadā;
24. turklāt aicina visas aģentūras nodot budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm „loģisko modeli”, kas jāiekļauj darbības rezultātu revīzijā, lai noteiktu un sasaistītu sociāli ekonomiskās vajadzības, kuras jāņem vērā, vērtējot aģentūras iesaistīšanos, mērķus, veikumu un darbības ietekmi, jo aģentūru panāktajiem rezultātiem ir būtiska nozīme, un tiem ir jāpiesaista lielāka sabiedrības uzmanība;

IV. Iestāžu dialogs par vienotiem pamatprincipiem attiecībā uz aģentūrām

25. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidota iestāžu darba grupu, kura risina aģentūru jautājumus un

kuras mērķis ir analizēt un, iespējams, izstrādāt kopējus obligātos decentralizēto aģentūru standartus;

○
○ ○

26. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt aģentūrām, uz kurām attiecas šī budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra, kā arī Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.